

AMERIKANSKI SLOVENEC

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILLO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILLO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; P. S. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

KUPUJTE VOJNE BONDE!

ŠTEV. (NO.) 72

CHICAGO, ILL., SREDA 14. APRILA — WEDNESDAY, APRIL 14, 1943

LETNIK (VOL.) LII.

Nemci imajo nove načrte - Rommel se pripravlja na umik

4 DO 5 MESECEV POTREBUJE JEJO, DA UTRDIJO EVROPO

Nemci si še vedno domišljajo, da bodo uničili Rusijo. — Letošnje poletje pripravljajo nov udar proti Rusom. — Zapadno Evropo pa nameravajo v tem času tako utrditi, da se bodo lahko branili pred vsakim napadom.

London, Anglija. — Da Nemci delajo neke nove načrte, je bilo že več zadnjih tednov razvidno iz tega, ker niso nič več računali na to, da bi se vzdržali v severni Afriki. Angleška tajna služba po raznih prestolnicah je dobila dokaze, da so se Nemci oprijeli drugih načrtov. Vrhovno nemško poveljstvo in baje Hitler sam se je zaklel, da mora letos uničiti rusko moč na vzhodu. Sicer tako zanesljivo o tem ni prepričan, ker ne daje več v svet javnih zagotovil, kakor je to delal prejšnja leta. Načrt pa pripravljajo in baje ta-le:

Nemci so prišli do spoznaja, da angleško-ameriških sil ne bodo mogli poraziti, so vamnenja, da slednjim lahko preprečijo, da jih ti ne bodo porazili v takih merih, da bi jih mogli prisiliti k narekovnemu miru. Zato Nemci misljijo, da imajo vse ugodnosti, da si lahko izvojujejo pogojni mir, seveda po dolgi borbi. V ta namen so se oprijeli slednjega načrta: Zavezničke zadruži v Tuniziji, dokler najdalj mogoče. Da se odvrne privlačnost za invazijo od strani zaveznikov bodo v poletju naredili najbrže močan sunek preko Turčije proti Bagdadu. Ta sunek bo le bolj zavajalnega slučaja, da odvrne zavezniško možnost takojšnje invazije in da se zavezniške sile obrne na obrambo v tem kraju. Ta zavajalna ofenziva naj bi trajala vsaj pet mesecev. V tem času bodo Nemci skušali utrditi Evropo okrog in okrog in sicer tako, kakor misljijo Nemci, da bodo v stanu zavrniti

(Dalje na 4. str.)

NEMCI KAŽEJO STRAH PRED VPADOM NA BALKAN

Smirna, Turčija. — V prvih gorskih aprilskeh dneh, se je v gorskih predelih Jugoslavije, Grčije in Albanije novo razvnela guerilska vojna; narasli potoki in reke spreminjajo slabe balkanske ceste v močvirja, na katerih se mučita nemška armada in organizacija Todt, da bi zamašile neverno luknjo v obzidju "evropske trdnjave".

Poročila obveščevalne službe, prihajajoča iz Bolgarije, Grčije in Jugoslavije, a tudi iz Rumunije in Madžarske, dajojo splošno sliko mrzličnih naporov s strani osišča, da zaduši organizacijo obroženega upora v Jugoslaviji, Grčiji in Albaniji, ter da zatre nezadovoljnost in opozicijo na Madžarskem, v Rumuniji in Bolgariji. Nacistični krogi v Carigradu zdaj odkrito priznavajo, da

MUSO "VARUH" MALIH NARODOV

Hitler ima preveč opravkov drugje, pa je poveril Mussoliniju "varuštu" nad malimi narodi.

Bern, Švica. — Na širidnem posvetovanju med Hitlerjem in Mussolinijem pravi poročilo je prišlo do popolnega soglasja med obema voditeljema. Kajpada! Hitler je narekal Benito pa klimal in vse je bilo lepo sprejeti in potrjeno.

Posvetovanju nekateri posvečajo pozornost, mnogi pa ne, ker so mnenja, da ima posvetovanje le znaci politične blufa. Nekateri napovedujejo, da sta sklenila diktatorja udar na Turčijo, kar je pa malo verjetno. Drugi pa pravijo, da je Hitler odložil posredovanje med malimi narodi in da je zdaj to ulogo prepustil Mussoliniju. Zato so zadnje dni romali v Rim rumunski, madžarski in drugi ministri. Pomagati jim Benito dosti ne bo mogel, ker kot Hitler jenik še sami pomagati ne more.

JEKLARJI V GARY STAVKOJ

Gary, Ind. — Dve sto jeklarskih delavcev je v nedeljo večer odšlo na stavko. Vsed stavke je ugasnilo 22 topilniških peči in kadar se bo obrat istih obnovil bo vzelzo do osem ur, da jih bodo na novo razgreli. Dovoljenja za stavko pravi poročilo, da ni dala ne unija, ne vladna oblast od odbora za poravnjanje sporov med delavci in delodajalcem.

VELIKA KAMPANJA ZA PRODAJANJE VOJNICH BONDÖV V TEKU

Chicago, Ill. — V pondeljek je bila otvorjena po vsej deželi velika kampanja za prodajanje drugega vojnega posojila 13 bilijonov dolarjev. To je naloga, ki jo mora ameriški narod rešiti v najkrajšem času. Ta naloga je važna in se tiče vsakega posameznika v deželi. Gre za svobodo vsega naroda in vse dežele. Za to svobodo smo dolžni vsi enako žrtvovati in delati. Brez svobody ne bi bila naša dežela več Amerika, kakor je bila dolej. Razni tirani bi jo zasedli in bi nas vse grozno preganjali, kakor preganjajo narode v zasedenih deželah v Evropi. Zato stori vsak kar moreš, da kupiš sam kar največ vojnih bondov moreš in skrb, da agitiraš zato tudi med svojimi prijatelji in znanci.

VOJAŠKI BOMBNIK SE PONESREČIL

Tampa, Fla. — Srednji vojaški bombnik iz tukajšnjega Macdill vojaškega letalskega vežbalnika je pri letanju padel. Pri nezgodi je zgubilo pet mož svoja življenja. V Cochran Field, Ga. pa se je dogodila koncem zadnjega tedna druga letalska nešreča, v kateri sta se ubila dva vojaška letalca.

RUSI BOMBARDIRAJO KOENIGSBERG

London, Anglija. — V nedeljo večer so ruski letalci napadli prestolnico vzhodne Prusije Koenigsberg in so isto dalj časa bombardirali. Ruska izvidna letala so poročala, da je napad zanetil na več krajih v mestu požare in da je prizadeta škoda zlasti po krajih, ki služijo vojaškim namenom zelo velika.

ŽELEZNIŠKA NESREČA

Indiana Harbor, Ind. — Osojni vlak, ki je bil namenjen v Michigan je včeraj zgodaj v jutri iztiril na tukajšnji progi. Stirinajst potnikov se je pri nezgodi več in manj poškodovalo. Nekateri težje poškodovani so bili prepeljani v bolnišnico.

OGLASI V "AM. SLOVENCU" IMAJO VEDNO USPEH!

NA VRHU VULKANA

General George Brett, ki ima v oskrbi obrambo karibiske ero, pregleduje in proučuje gorske vrhove v Costa Rica. Slika kaže vrh Iraz vulkana, ki se nahaja 12,500 čevljev visoko nad morjem.

OBROČ OKROG TUNISA SE HITRO ZOŽUJE

Angleška osma armada je napredovala tekom zadnjih 48 ur za 46 milij. — Nemci kažejo malo odpora, le zadnje predstavže pokažejo tu in tam odporost, ki pa ne vzdrži dolgo. — Nemci podminirali mnoge kraje.

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Iz Švedske došlo poročilo pripoveduje, da na Finskem vlada veliko pomanjkanje prehrane. V Petsamo okolici so prebivalci napadli nemško vojaško skladisča, da bi dobili kaj živeža. Nemci so otvorili ogenj in ustrelili 12 Fincev, pravi poročilo. Tako se godi Fincem v tovarišiji z nemškimi lopovi.

Lisbona, Portugalska. — Portugalski parnik "Serpa Pinto", ki je dospel zadnjo nedeljo v to luko je pripeljal seboj 106 preživelih oseb, ki so se rešili iz raznih od submarinov potopljenih ladij v Atlantiku. Nekateri so med njimi, ki so še v prvem letu vojne potovali v Ameriko, a so bili njeni parniki potopljeni.

London, Anglija. — Angleške oblasti so prehrano so reducirale ponovno nekatere odmerke za jestvine. Od 2. maja naprej bo na Angleškem določeno za posamezno osebo le tri unce sira na teden. Tudi odmerki drugih predmetov so znižani v količini.

Cuzco, Peru. — Podpredsednik Zdr. držav Henry Wallace, ki se nahaja na potovanju po južno-ameriških državah je dospel zadnjo soboto v peruvjansko mesto Cuzco.

To mesto je bilo nekoč prestolno mesto starih peruvijanskih rodov. Otdod odide Wallace v Limo v sedanjo prestolnico države Peru.

Madrid, Španija. — Urad španskega zunanjega ministerstva je objavil, da je sklenil z Združenimi državami dogovor na podlagi katerega bo Španija napravi polet nad New York in nazaj na francosko obrežje. Na krov lahko vzame baje 3 tone bomb in 40 tonov gasolina.

ITALIJANI GROZIJO NEW YORKU Z BOMBARDIRA- NJEM

London, Anglija. — Berlinška radio postaja je omenjala v svojih oznanilih, da je rimski list "La Tribuna" povdobil, da Hitler in Mussolini bojsta odločila "kedaj in kako" se bo bombardiralo mesto New York. "La Tribuna" pravi, da nemško letalo Heinkel-177 lahko napravi polet nad New York in nazaj na francosko obrežje. Na krov lahko vzame baje 3 tone bomb in 40 tonov gasolina.

G. Kosanović označuje pisane
Miss Ruth Mitchell kot
škodljivo

VESTI O DOMOVINI

Slovenski duhovnik v Londonu pravi, da je bil Metod Mikuž, kaplan partizanskih oddelkov v Sloveniji, suspendiran še predno se je vojna pričela, in je še vedno suspendiran. — Kosanović se je potegnil za Hrvate.

Duhovnik Mikuž je suspendiran!

"The Catholic Universe Bulletin" je priobčil 9. aprila sledoč vest na prvi strani:

LONDON.—(NC)—Simpatičarji komunistov razširjajo

tukaj izjavo, ki je naslovljena na katoličane vsega sveta, pozivajoč na sodelovanje med katoličani in komunisti, podpisano od "doktorja" bogoslovja, Metoda Mikuža, rimsko katoliškega duhovnika iz ljubljanske škofije, kaplana glavnega štaba osvobodilne armade in partizanskih oddelkov v Sloveniji.

"Tem potom se zatrjuje na podlagi izjave duhovnika iz iste škofije, ki tukaj vodi borbbo, da je bil Metod Mikuž, dasi posvečen duhovnik ljubljanske škofije, suspendiran, predno se je vojna pričela in dotični duhovnik tudi zagotavlja, da mu suspendacija še ni bila odvzeta.

"Zagotavlja se tudi, da Metod Mikuž ni imel doktorata na nobeni univerzi; do marca 1940, ko je zapustil deželo po nešreči Nemci niso imeli dovolj časa za polaganja min in grevovanje tega ozemlja hitre.

Suspendiranje duhovnika pomeni, da ne sme klarovati maše, niti ne sme deliti nobenih zakramentov ali vršiti kakih drugih funkcij, ki jih daje Cerkev katoliškim duhovnikom.

Jugoslovanska edinstvena

Miss Ruth Mitchell trdi, da je prijateljica Srbov, a napada Jugoslavijo in s tem nanovo dokazuje globoko modrost stare prislovice: Bog nas varuje naših prijateljev, svojih sovražnikov pa se bomo sami obvarovali.

Na tretji napad Miss Ruth Mitchell v ameriškem časopisu na hrvaški narod in Jugoslavijo, je "New York Herald Tribune" 6. aprila objavil naslednje pismo ga ministra Save Kosanovića:

G. Kosanović označuje pisane
Miss Ruth Mitchell kot
škodljivo

Miss Ruth Mitchell je v New York Herald Tribune zopet obnovila svoje brutalne in zlobne napade na Hrvate. Nadaša si je vlogo braniteljice Srbstva in si prizadeva dokazati šovistično frazeologijo, katero mrzi večina Srbov, da Jugoslavija ne more obstojati. Kot Srba in demokrata me stresata groza in stud nad zgodovinskimi poneverbami in neresnicami, katere Miss Mitchell širi — v zabludo ameriškega javnega mišljenja — o Hrvatih, o srbo-hrvaških odnosih, o Jugoslaviji. Nikakor se nočem zaplestti v polemiko z njo, kajti to bi bilo brez haska. Povdariš pa želim, zaradi važnosti časopisa, ki prinaša pisma Miss Mitchell, pred vsem naslednje:

"Prav tako tudi resnična Miss Mitchell nehote služi le našim sovražnikom, ki streme za tem, da bi zasejali med nas neslogi in potem v slabosti, ki bi izvirala za nas iz takih sporov, črpali novih sil in moči za same sebe."

"Podpisana sem rojena Amerikanka, poročena z Jugoslovom."

Mrs. Vladimir Ivanović
New York, 7. aprila 1943.

Jugoslavijo so ustvarili napori najboljših Srbov, Hrvatov in Slovencev. Jugoslavijo je rodila narodova volja in zgodovinska potreba. Naši narodni sovražniki — sovražniki Srbov, Hrvatov in Slovencev — so se vedno borili in se da-nes boro proti Jugoslaviji. Napori uničevanja s strani osišča dokazujo, prvič, da naši sovražniki napenjajo vse svoje sile, da bi preprečili obnovitev Jugoslavije in, drugič, življensko silo ideje Jugoslavije, ki je v nadčloveškem borbenem naporu vseh treh sestavnih delov prišla do svojega pravega izraza. To je zgodovinska resnica.

Vse, kar je Miss Mitchell pisala v preteklosti in vse, kar ona piše zdaj, je v najlepšem skladu s propagando Hitlerja in Mussolinija in v tem, kar delata, Pavelič v Zagrebu in Nedić v Beogradu. Kadar bo Goebbels uporabil izjave Miss Mitchell v svoji propagandi proti Jugoslaviji, bodo jugoslovanski bojevni, ki se drže v balkanskih planinah proti neizmerni premoći, mislili, da Amerika podpira šovinizem, razkroj in pogubo njihovega krvavega napora. Zaradi tega je ono, kar piše Miss Mitchell dvakrat škodljivo Ameriki sami. Mnogo bolj škodljivo kaže Srbom in Hrvatom.

Sava N. Kosanović, Minister Jugoslavije New York, 3. aprila 1943.

Še en odgovor na pismo Miss Mitchell

New York, 7. aprila (NYT) — Današnji New York Herald Tribune objavlja naslednje pismo:

"Kaj bi mislili Amerikanci, ako bi se pojavil nekakšen jugoslovanski duplikat Miss Ruth Mitchell in zahteval, da se južne države izložijo iz U.S.A., češ da so očividno v nešklandu z ostalo Ameriko, in nej popolnoma tuje?"

"Kaj bi dejali Amerikanci, ako bi jim bila podana takšna izjava kot dogma, ko da o njeni resničnosti in neoporečnosti sploh ne bi bilo mogoče dvomiti; končno, kaj bi dejali, ako bi ta jugoslovanska Miss Mitchell nujno pozivala Evropo, naj skrbi zato, da ostane Amerika v povojnem svetu za večne čase razdeljena in sprta? Ali ne bi vsi uvideli, da je to očividno škodljivo in sovražno zadevam in ciljem zedinjenih narodov?"

"Prav tako tudi resnična Miss Mitchell nehote služi le našim sovražnikom, ki streme za tem, da bi zasejali med nas neslogi in potem v slabosti, ki bi izvirala za nas

AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891

Izjava vsak dan razen nedelje, po nedeljkov in dnevov po praznikih.

Izdaja in tisk: EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina	Subscriptions:
Za celo leto	\$6.00
Za pol leta	3.00
Za četr leta	1.75
Za Chicago, Kanado in Evropo	Chicago, Canada and Europe
Za celo leto	\$7.00
Za pol leta	3.50
Za četr leta	2.00
Pozemna številka	3c Single copy
	3c

POZOR! Številke poleg vašega imena na naslovni strani kažejo, da kedaj je plačana vaša naročnina. Prva pomeni mesec, druga dan, tretja leto. Obnavljajte naročnino točno.

Dopisi vašega poimenovanja za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtega dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Reklopis uredništva ne vraca.

Entered as second class matter, November 10, 1925 at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SLABA BODOČNOST SE OBETA ZA MALA PODJETJA

Vsaka vojska tako ali tako ima slabe posledice za gospodarstvo dežele, ki se nahaja v vojski. Vojska je uničevanje in za uničevanje mora narod spraviti skupaj težke milijone. Narod se zadolži in narodni dolg je breme za vsako deželo. Amerikanci smo se ogibali vojne dokler se je dalo. Ko so pa nas zahrabtno napadli, smo morali seči po meču in se začeti braniti. Vsak narod, če je napaden branil svojo čast, svojo svobodo in neodvisnost. In narod, ki bi tega ne storil ni vreden neodvisnosti, ne svobode. Obramba pa stane in za obrambo ter za dosego zmage moramo žrtvovati vse, če nočemo omadeževati še sami svoje časti.

V vojnih gospodarskih težavah so mali ljudje in mali podjetniki in trgovci prvi, ki začnejo čutiti posledice. Velepodjetja se organizirajo, imajo večji kapital in druge ugodnosti, dočim mala podjetja nimajo ne enega ne drugega in vsaka težava jih gospodarsko duši in prenoge zadusi.

Prav v sedanjem času zapirajo svoje trgovine premnogo mali trgovci. Posebno trgovci s živežem, kot groceristi, mesarji, itd. imajo velike težave. Oblasti nastavljamajo višino cen blagu, kar je prav in na mestu, toda ker je vsa industrija uprežena le v vojno proizvodnjo, se mnogo različnega blaga niti ne dobri. Tudi prehrana je pokupljena za vojaštvu in raznega blaga za prehrano ni več za dobiti, kakor se je dobitilo v normalnih časih. Vzemite n. pr. malega grocerista, ali mesarja. Dosedaj je še nekako rinil skozi življenje, če je bil energičen, da je znal kupiti pravo blago, zavoljiti odjemalec s dobro in točno postrežbo. Toda zdaj ni več tako. Zdaj dobi le tu in tam nekaj blaga. Mesa za izberi ne dobi več, tako tudi ne mnoge grocerije. Tiste vsestranske izbire za odjemalce nima več in njegova trgovina zgublja na privlačnosti. Postreči ne more več, kakor je preje, ker mnogih stvari se ne dobi več. Najemnino mora placevati točno, tako tudi davke in sam mora živeti in njegova družina, če jo ima. Dohodkov pa ni več tistih, kakor so bili. Kaj mu je storiti, ali čakati, da mu bo prišel šerif in zaklenil prodajalno, njega pa postavil na cesto? Ne. Zato pa eden za drugim zapirajo svoje trgovine, ker te ne nesejo več. Zapiranje trgovin pa ni dobro znatenje, to pomeni krizo.

Trgovinski tajnik Jesse Jones je te dni prav resno nagnil, da je dolžnost vlade, da v tem oziru stori potrebne korake, da se bo malim podjetjem, ki ne morejo črpati dohodkov iz vojnih naročil, pomagalo. Omenil je, da vladna ustanova Reconstruction Finance Corporation bo moralna v tem oziru priti na pomoč malim podjetnikom in trgovcem. Jones je dejal, da v najboljšem slučaju letosnji narodni dohodki ne bodo znašali dosti preko 119 bilijonov dolarjev. Glede inflacije je trgovinski tajnik mnenja, da pride kljub temu, da jo skušamo na vse mogoče umetne načine odvrniti. Naše narodno gospodarstvo, pravi Jones, dosedaj še ni čutilo resnosti, kaj se bo zgodilo malemu businessu, ki se je že začel sušiti. Suši se radi tega, ker malim trgovcem ni mogoče več nabavljati blaga, kakor doslej. To pa pomeni za ne zastoj in krizo.

Ne trpijo pa radi pomanjkanja blaga za prehrano samo groceristi in mesarji, še bolj so udarjeni tudi trgovci s železninami. Železni izdelki zdaj pride prav malo na trg. Za mnoge železniarje morajo imeti stranke prioriteta dovoljenja in mnogo potrebujo se zdaj sploh ne izdeluje, ker vse tovarne, ki so izdelovali preje take različne predmete so zdaj z vso paro zaposlene za izdelovanje vojnega materiala in vse drugo mora čakati.

Ce se bo vojska vlekla še dolgo naprej, kar najbrže se bo, bo pomanjkanje raznega materiala in blaga še vedno večje. Vedno težje se bodo doble razne stvari. To pa pomeni slabši promet za trgovine in mala podjetja, posebno še manjše trgovce in podjetnike, ki so odvisni od zasluga v trgovini od danes do jutri.

Tajnik Jones ima prav, ko pravi, da naše narodno gospodarstvo doslej še ni občutilo resnosti tega, kar se že do-

gaja malemu businessu v deželi, namreč, da se suši in se zna v dobrini posušiti. To so sadovi vojne, v katero je nas potegnila zavist rumenih neiskrenih Japoncev in škodljivih barbarov Nemcov, ki so nas Amerikance že dolgo zavidali radi kolosalnega gospodarskega napredka, ki smo ga bili deležni po zaslugu svoje pridnosti in prizadevanj ter po zaslugu neodvisnosti, svobode in demokracije, ki so podlaga napredku vsakega naroda.

O POKOJNI MRS. KAROLINI KRIBAR

Lorain, O.

V soboto 3. aprila je po dolgem bolehanju tukaj preminula Mrs. Caroline Hribar v 57 letu starosti. Bila je že takoreč na poti okrevarja in se je že silila k delu, pa je kar nekran zadela od srčne kapi izdihnila svojo blago dušo. Bila je pokojna Mrs. Hribar, vzgledna in vestna katoličanka in prav tako tudi faranka. Vzgojila je veliko družino, saj je bila mati 14 otrok, 9 sinov in 5 hčera. Trije sinovi in dve hčeri so umrli. Izmed 9 živih otrok je bila 3 sinove v armadno službo strica Sama; izmed njih je bilo le dvema mogoče udeležiti se pogreba, tretji pa se nahaja v daljni New Guineji.

Pokojna zapušča moža Jožefa, 6 sinov in tri hčere. Stanley, John, Edward so v armadi, Peter, Frank in Philip v Lorainu, hčere — Mrs. Henry Charske v Clevelandu, Rose in Betty Lou na domu. Zaušča tudi 4 brate Philip, Anthony, Martin in Blaž Bolden vsi v Clevelandu. Zaušča tudi 9 vnukov in vnukinj.

Spadala je k društvu Sv. C. in M. KSKJ, Slovenski Ž. Zvezzi št. 40 ter Oltarnemu društvu katerega članica je bila vsa leta odkar je bilo ustanovljeno. Pokojna je bila rojena v vasi Gradenc, po domače Veđeževa, fara Hinje pri Zužemberku, na Dolenjskem. V Ameriko je prišla 1903, se je istega leta poročila in bivala v Loranu.

Pogreb se je vršil ob zelo veliki udeležbi faranov iz domače cerkve Sv. Cirila in Metoda po Rev. Slajetu na Calvary pokopališče. Počivaj v miru, nepozabna Mrs. C. Hribar! Družini iskreno sožalje!

J. P.

HVALA ZA SLIKO

Milwaukee, Wis.

Upravnemu Am. Slovenca se prav lepo zahvaljujem za krasno sliko sv. križevega pota. Tako sem je bila vesela! Mislila sem, kje bom dobila primeren okvir za njihov obraz, potem sem pa videla, da sem imela drugo sliko iste velikosti v okvirju; sem pa tisto sliko venzela in to noter dala in obesila nad vzglavljenim pri postelji. Tudi za pet dolarjev ne bi zdaj dala te slike nikomur. Imela jo bom za spomin do smrti. Se enkrat lepa hvala!

Pog vam daj dosti naročnikov. Slovenci ne bi smeli biti brez tega dobrega lista, ki se čuje iz njega od vseh krajev

in ki nam mnogo pove o stari domovini.

Ne zamerite moji slabih pisavi. Ne vidim več dobro. To leto bom stara 70 let. — Z Bogom.

Mary Lovretič. Veseli nas, da Vam slika uga. Vaša pišava je lična, gladka in razločna. — Urednik.

PRVA SEJA PODRUŽNICE STEV. 2 SANS

Chicago, Ill.

Zastopniki dr. štev. 86 SNPJ in zastopnice kluba "Bled" so se dne 13. februarja sešli na pomenuk z namenom, da si Slovenci in Slovenke na severni strani čikaškega mesta ustanovijo podružnico Slovenske ameriškega narodnega sveta ter tako tudi dejansko sodelujejo v našem skupnem prizadevanju za rešitev prelepe Slovenije. Z dobro voljo so to tudi storili ter izvolili novi podružnici br. Luisa Skrbinka za predsednika, Johna Morsija za tajnika, Johna Turka za blagajnika in Franka Teropšča pa za zapisnikarja.

Prva seja te podružnice se je vršila dne 14. marca. Udeležba je bila zadovoljiva in vpisalo se je tedaj v podružnico 29 članov in članic. Domala vsi ti se so obvezali plačevati najmanj po 50 centov na mesec. In še posebnih izrednih prispevkov se je nabralo na tej seji.

Podružnični predsednik br. Skrbinek je prav spretno vodil to zborovanje, na katerem se je pokazalo, da so Slovenci na severu tega mesta zelo zavedni ljudje in da se poleg vsega drugega prav živo zanimajo tudi za usodo nesrečnega slovenskega naroda onostran Atlantskega oceanega.

Pazno so sledili br. Vincenca Cainkarju, ko jim je v poljudnih besedah razlagal poten in namene tega našega vzajemnega gibanja za rešitev in osvoboditev naših bratov in sester v zasluženi stari domovini. S prav takšno napetostjo in živim zanimanjem so poslušali pisca teh vrstic in na njihovih obrazih se je razovedala vsa tista dobra volja, ki je tako nujno potrebna v tem zgodovinsko pomembnem delovniju.

Prvo zborovanje podružnice štev. 2 SANS je bilo uspešno v vsakem oziru in tako se lahko pričakuje, da bodo tudi vse njene nadaljnje seje dajale lep zgled slovenske zavedosti in človekoljubnosti.

Prihodna redna seja se bo vršila DNE 17. APRILA O

POLOSMIH Z VEČER NA 1688 N. HALSTED ST.

Vsi tisti, ki ste bili na seji v marcu, pripeljite s sabo vsak vsaj po enega človeka več na sejo, pa nas bo najmanj sto na zborovanju dne 17. aprila. Ko bomo končali, se bomo pa prav po domače malo zabavili ob okusnem prigrizku in hladnem okrepilju, kar vse nam bodo prizadeli gostoljubne članice obeh organizacij.

Za podr. štev. 2 SANS.

Zvonko Novak, član.

STOJI NA BREGU DEKLE (Balada)

Stoji na bregu dekle,
Ozira se nazaj,
Ker zapustiti mora
Svoj ljub domači kraj.

Oj, z Bogom, očka, mama,
Sestrice, brateci!
Oj, z Bogom tudi tebi,
Nezvesti, dragi mi!

Kaj mar mi je življenje,
Kaj mar posvetni kras?
Saj lahko bom umrla,
Ločila se od vas.

Kaj mar mi je življenje,
Kaj mar mi celi svet?
Če mene on ne ljubi,
Jaz hočem zanj umret.

Skočila je v valove,
Ki močno zabuve,
Drug drug'mu šepetajo
O nesrečni deklici.

Je zatemnelo sonce
In lunca je izšla.
Oj, škoda, mlado dekle,
da si v valove šla!

In bledi žarek lunce
Na zemljo se spusti
In mirno dalje, dalje
Z nesrečnico hiti . . .

Ivana Kršul,
Pittsburgh, Pa.

NOVA PODRUŽNICA SANS

Conemaugh, Pa.

Dne 3. aprila ob 7.00 zvečer, se je vršila seja uradnikov vseh tukajnjih društev, z namenom, da se ustanovi postojanska Slovenska Ameriška Narodnega Sveta. Udeležba je bila skoraj sto procentna.

Zelo je razveseljivo, da se je pričelo zanimanje za to akcijo, ki je tako potrebna. S tem bomo tudi pokazali, da še vedno živimo Slovenci in teži Conemaughški okolici, in da še vedno posedujemo nekoliko slovenske krvi, ki nam omehčava naša srca v taki meri, da spočnimo v amerci simpatijo do našega trpečega naroda onkraj morja.

Seje so se udeležili sledenči uradniki tukajnjih društev: John Kolar pred., Joseph Turk tajnik, John Jancar blag. in Matt Kluevsek za društvo Sv. Alojzija št. 36 ABZ; John Brezovec pred., in Blaž Brezovec tajnik, za dr. Sinovi Slave št. 168 SNPJ; Andrew Vidrich pred., Jacob Govekar podpred. in Frank Mele tajnik, za dr. Delavec št. 44 SNPJ; Mary Cuck predsednica, Mary Zabreč tajnica in Albinia Mrak blag. in zapisnikarica za dr. Progresivne Slovenske krožek št. 5; John Kušar pred. za dr. Bon Airski Slovenci, št. 254 SNPJ, Bon Air, Pa.

Joseph Turk otvoril sejo in razložil podrobnosti in namen

seje. Nadalje so tudi govorili Andrew Vičič, Matt Kluevsek in John Brezovec, kateri se vsi strinjajo z idejo za ustanovitev postojanske SANSA. Konečno je bil sprejet predlog, da se ustanovi postojanska SANSA v Conemaugh, Pa. V odboru so bili izvoljeni sledenči: John Turk predsednik, John Brezovec podpredsednik, Mary Zabreč tajnica, Albinia Mrak blagajnica in zapisnikarica, Andrew Vidrich in John Jancar nadzornika. Nadalje so bile pooblaščene osebe, ki bodo pobiralne prispevke po naselbinah Conemaughške okolice. Toraj vsi, ki ste se udeležili te seje, ste bili za to, da se organizira ta postojanka. S tem ste pokazali vašo dobro voljo, da ste tudi vi pripravljeni žrtvovati nekaj časa in skupne storitve za slovenski narod, kar je vaši moči. Vsi ste preoblaženi z delom, z kljub temu se večina vas ni izgovarjala "nimam časa", temveč ste voljno sprejeli urade in druga dela postojanke. Zavedate se svoje dolžnosti kot Slovenci, društveni uradniki in s tem skušate pomagati našemu trpečemu narodu onkraj morja. Čast vam in hvala! Sklenjeno je tudi bilo, da se prihodnja seja vrši v nedeljo dne 25. aprila ob 2 uri podne v dvorani dr. Sv. Alojzija, Conemaugh, Pa. Priporočljivo je, da se te seje udeležite tudi drugi rojaki ne samo uradniki, kajti tem več nas bodo na seji, več dobrega se lahko storiti. Torači vsi na delo! Uradniki bomo vili delo, kolikor se bo dači najboljše in ostali rojaki ste pa naprošeni, da tudi v malo poagitirate, da se bomo tudi mi v Conemaughški okolici izkazali kolikor močne uspešni.

Kone

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO

Naslov in imenik glavnih uradnikov

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovac, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
 Podpredsednik in mlinčni nadzornik: Geo. J. Miroslavich, 3360 Vine Street, Denver, Colo.
 2. podpredsednik: Frank J. Bradach, 2309 Nicholson St., Lockport, Ill.
 Tajnik: Anthony Jersin, 4676 Washington St., Denver, Colo.
 Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn St., Denver, Colo.
 Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNİ ODBOR:

Predsednik: Thomas J. Morrissey, 1934 Forest St., Denver, Colo.
 2. nadzornik: Mike Popovich, 1849 Grove St., Denver, Colo.
 3. nadzornik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Blatnik, 2609 E. Evans, Pueblo, Colo.
 2. porotnik: Johanna V. Mervar, 7801 Wade Park Ave., Cleveland, Ohio.
 3. porotnik: Vincent Novak, Box 492, Ely, Minn.
 4. porotnik: Joseph Godec, 19215 Huntmore Ave., Cleveland, Ohio.
 5. porotnik: Candid Grmek, 9537 Ave. M, So. Chicago, Ill.

UJEDNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne roči naj se pošljajo na glavno tajnik, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem in odraški oddelek spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolnišnice nakaznice, naj se pošljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovanom, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priklopijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitev novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitev novih društev pošlje glavni tajnik na zahtevo vse pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOPAJTE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

IMPORTANT ANNOUNCEMENT FROM THE OFFICE OF THE WSA.

We take great pleasure in announcing that the Colorado State legislature has enacted the Fraternal Code of this State, which was signed by the governor and became a law that we can now insure children without medical examination immediately after they are born. We have already been taking in children under one year of age in all other states, excepting in Colorado, but now, as you will note above, we can insure them right after they are born all over the country. The passage of this act should greatly assist in procuring new members in this 35th Anniversary campaign. The secretaries, however, should be very careful, as they have been heretofore, that such children are in perfect health before enrolling them into our Association.

With best wishes for a very successful 35th Anniversary campaign, I remain

Fraternally yours,

ANTHONY JERSIN, Supreme Sec'y.

VAŽNO NAZNANILO IZ GL. URADA ZSZ.

Z največjim veseljem naznajamo, da je Coloradska državna zakonodaja amendirala zakon bratskih organizacij v toliko, da se v bodoče lahko tudi v državi Colorado zavaruje otroke brez zdravniške preiskave takoj po rojstvu. Omenjena spremembja je bila podpisana po guvernerju države in je postala del državnega zakona. Do sedaj smo vpisovali otroke pod enim letom starosti po vseh drugih državah, izvzemši v Coloradi, toda od sedaj naprej jih pa lahko zavarujemo takoj po rojstvu po vseh državah. Odobritev te spremembe bo nedvomno veliko, pripomogla v pridobivanju novega članstva v tej kampanji 35 letnice Zveze. Tajnike (ce) krajevnih društev se pa prosi, da bodo tudi v bodoče pazljivi kot so bili do sedaj, da so otroci pri popolnem in dobrem zdravju predno se jih vpiše v našo Zvezo.

Z najboljšimi željami za uspešno kampanjo ob priliki 35 letnice, ostajam

Z bratskimi pozdravi,

ANTHONY JERŠIN, gl. tajnik.

SEND NAMES OF W.S.A. MEMBERS IN ARMED FORCES

You have a few days left in which to send in the names of your lodge members who are serving our country in uniform. Lodge secretaries, or parents, are requested to do this immediately giving full name and military rank with service address. We have received a great many reports to date, but in some instances the information was not complete. A number of them gave the home address instead of the service address. Our aim is to send a copy of the next Fraternal Voice direct to them.

Since this issue is being dedicated to our Association members in the armed forces of the United States, we would like to have all names and as much information about each as is possible to get. Our membership will be proud to know who is in active service, and the boys themselves will be interested to know which of their brother members are in the fight with them.

We ask you to refer to the Fraternal Voice issue of March 31 to learn just exactly what we want to make the next special issue of the FV appropriate in every respect to do fitting honor to our service members. Without your cooperation and assistance in this matter we shall be unable to fulfill our desires, for how are we to know about your boy unless you or someone else inform us.

Also, what is your lodge and some of the individual members doing on the home front to back up our members in active service?

134.15% SOLVENT

YOUR ASSOCIATION TODAY IS STRONGER THAN EVER BEFORE — MAKE IT STILL STRONGER WITH YOUR INDIVIDUAL EFFORT IN THE PRESENT 35TH ANNIVERSARY CAMPAIGN — COMMISSIONS FOR YOU — PRIZES FOR YOUR LODGE.

WHAT'S DOIN' IN DENVER

UNITED COMRADES JUVENILES
 The children enjoyed a nice meeting on March 28. The Quiz Game conducted by Mr. Miroslavich was educational, interesting, exciting, and profitable to those having the answers. More such games and other games are to be conducted in the future.

IMPORTANT — Your next meeting on the fourth Sunday would come right on Easter, so it will be held instead one week earlier, this Sunday, April 18. Starting with May the meetings will be resumed on every fourth Sunday afternoon of each month.

TRAIL BLAZERS LODGE

By popular demand this lodge is right on Mother's Day, our WSA planning for another dance for this

Pogled na množico, ki čaka v vrsti pred cerkvijo Žalostne Matere Božje, 3121 W. Jackson Blvd., Chicago, na večerno pobožnost za zmago v 1943; te pobožnosti so vpeljali redovniki reda Servitov, ki vodijo vsak petek tako zavestno "Noveno" (devetinsvenico) na čast Žalostne Matere Božje. Župnijska cerkev, kjer je vpeljana ta pobožnost, tako v Združenih državah kakor v Kanadi, poročajo, da so se milijoni katoličanov in nekatoličanov združili v skupni molitvi, da bi se ta vojna končala z zmago Zveznikov že to leto. Vsi ti ljudje so se zavezali, da bodo prihajali k pobožnostim Novene do konca leta.

season, probably in May. The next regular meeting will be on Thursday, April 22. No. 41 has something up its sleeve in the 35th Anniversary Campaign. When this plan "pops" we hope to see some fireworks, as they expect to "go to town."

The Picnic Committees of the three Denver lodges will hold a joint meeting on Thursday, April 16 to set the machinery in motion for the gigantic 35th Anniversary celebration and summer picnic.

This is all your scribe has been able to learn, only he wishes to remind you to be a "good member"—pay those dues on time, attend your lodge meetings, help in every way—boost and work and make it your duty to soon get at least one new member for your lodge in the 35th Anniversary campaign. And buy War Stamps and Bonds.

Dopisi lokalnih društev

CLANSTVU DR. GEORGE WASHINGTON, ST. 32, ZSZ. CLEVELAND, O.

Zopet je pretekel en mesec in pomlad je tukaj. Naša se bo na petek 16. aprila v Slovenskem Domu, soba št. 3, ob 7:30 zvečer. Navadno pridejo vedno iste osebe na sejo, zato prosim, naj vas pride več. Vsi pridejte in zasedljute s zanimanjem, kaj dela vaše društvo!

Tistim članom, ki prihajajo asesment plačevat na moj dom, dajam na znanje, da sem se preselila. Sedaj stanujem na 19319 Kewanee Ave. Priponni moram tudi, da me bo odslej težko dobiti doma, ker delam, zato ne morem, da bo za vse veliko bolj prikladno, če pridejte v Slovenski Dom. Članarino pobiram redno na 24. dan vsakega meseca od 6:30 do 8 ure zvečer. Ne pozabite tega, ali pa pridejte na seje vsak tretji petek v mesecu.

OPA OBTOŽUJE 18 RAKETIRJEV "ČRNEGA TRGA"

Chicago, Ill. — "Črni trg" (Black Market) je ime, s katerim imenujejo nepostavno prodajanje mesta, ali kakega drugega blaga. Oblasti so začele zadnje dni stopati na prste temu nepostavnemu businessu.

Urad za kontrolo cen in odmerjanje živeža in blaga (Office of Price Administration) v kratečih: OPA, je obtožil včeraj 18 oseb v tem okrožju radi ne-

Veliko je bilo že povedanega o naši kampanji v tem listu, zato vgoriti mi ni treba o tem še več.

Na razpolago so lepe nagrade, zato se bo vsakemu izplačalo, ako dobi enega novega člena ali dva. Če si ne bomo bolj prizadevali, bo naše društvo ostalo daleč za drugimi.

Z najlepšim pozdravom,
Josephine Macek,
19319 Kewanee Ave.

TO IN ONO

KROJAČI PRIZADETI, SE HUĐUJEJO

Chicago, Ill. — Zveza neodvisnih krojačev objavlja protest, proti določeni višini cen za čiščenje oblek in klobukov po uradu OPA. Krojači so prizadeti. Dosedaj so računali strankam za čiščenje klobukov 55¢. Cistilnicam so plačali 35¢ in je njim ostalo za njihove stroške 20¢. Zdaj je OPA določil višino čistilnicam 45¢ za čiščenje klobukov, krojačem pa je ostala starca cena 55¢ in jim tako ostane sedaj le 10¢ od klobuka kar je polovic manj kakor prej. Isto je pri oblekah.

Tistim članom, ki prihajajo asesment plačevat na moj dom, dajam na znanje, da sem se preselila. Sedaj stanujem na 19319 Kewanee Ave. Priponni moram tudi, da me bo odslej težko dobiti doma, ker delam, zato ne morem, da bo za vse veliko bolj prikladno, če pridejte v Slovenski Dom. Članarino pobiram redno na 24. dan vsakega meseca od 6:30 do 8 ure zvečer. Ne pozabite tega, ali pa pridejte na seje vsak tretji petek v mesecu.

OPA OBTOŽUJE 18 RAKETIRJEV "ČRNEGA TRGA"

Chicago, Ill. — "Črni trg" (Black Market) je ime, s katerim imenujejo nepostavno prodajanje mesta, ali kakega drugega blaga. Oblasti so začele zadnje dni stopati na prste temu nepostavnemu businessu.

Urad za kontrolo cen in odmerjanje živeža in blaga (Office of Price Administration) v kratečih: OPA, je obtožil včeraj 18 oseb v tem okrožju radi ne-

postavnega prodajanja in skrivanja mesa. Glavni voditelj tega "črnega trga" je bil neki Peter Golas, ruski immigrant, ki je predsednik Super Packing Co. v Chicagi. Poleg njega je še cela vrsta drugih posameznikov in podjetij, ki bodo morali pred zvezno poroto radi "črnega trga".

MUSSOLINI SE BO SELIL

London, Anglija. — Italijansku dučeju Benito Mussolini postaja v Rimu prevročje. Najbrže se boji zaveznikov zračnih sršenov, ki neprestano brencijo nad njegovom Polentarijo in zato pravi poročilo, da bo sedež italijanske vlade najbrže preselil v Florencio, ali pa v Bolzano. Kamorkoli hoče že naj gre, sršen bodo stalno za petami in delali še velike preglavice.

ANGLEŽI BOMBARDIRALI PORENJE TRIKRAT V ENEVNU

London, Anglija. — Angleški letalci so zadnji petek trikrat napadli porenska mesta. Duisburg je eno največjih industrijskih mest ob Reni in ima morsko zvezo. V petek je bilo že 58-tič bombardirano. Tudi drugi kraji so bili občutno napadeni. Angleži so pri napadih zgubili osem letal.

MEH ZA SMEH

TISKARSKI ŠKRAT

VZAMEMO — dekle za prodajalko — mora biti dostojna — do enkrat po Veliki noči. (Oglas v Los Angeles Times).

NA PRODAJ — Posteljo — ima žena, ki se da zložiti in se lahko zapre, potem pa izgleda kakor piano. (Oglas v Desert News, Salt Lake City).

Griffin je bil policaj 211 let. (New York Sun).

PERMANENT WIVES — \$2.50 up. — Hollywood Beauty Shoppe. (Oglas v West Hollywood News).

VSI BODO TAM O PRAVEM ČASU

V nekem vojnem podjetju so vspodbujali delavce, naj sami iztuhajo razne načrte, kako bi se dalo doseči, da bi se izgubilo manj časa in bi se tako pospešila vojna produkcija. Drugi dan stopi Pat pred svojega delovodjo in mu reče, da ve, kako bi se dalo preprečiti, da delavci ne bi prihajali prepozno na delo. Kmalu ga je predsednik podjetja dal poklicati v svoj urad.

"Nič ni lažjega in bolj enostavnega," je začel razlagati Pat. "Begorry, vse kar nam je treba je to, da tisti, ki pride zadnji, potege za 'whistle'."

BILL JE PLIŠAST

Tožitelj (Prosecuting Attorney): "Tvoja duša je črna kar tvoji lasje."

Otoženec (črnec): "Potem pa Vi sploh nimate duše, Mista Loja (Mr. Lawyer)."

KRIŽEM SVETA

London, Anglija. — Winston Churchill je objavil včeraj pred parlamentom, da se nahaja po raznih krajih, ki spadajo v območje Velike Britanije 682,710 vojnih beguncov iz vseh delov Evrope. Nad 150,000 jih je na Angleškem, v Palestini 38,000 in v Indiji okrog 400,000.

Bern, Švica. — Poroča se, da so nemški škofje objavili protest proti prisiljenim porokam, kakor tudi proti uporabljanju sile, da bi se mlade ženske udajale in rodile več otrok, kakor to zahtevajo naziji od žensk. Škofje so imenujejo preustro. Naziji pa pravijo, da je devištvo "izdaja proti nemški rasi."

TEDENSKI PREGLED

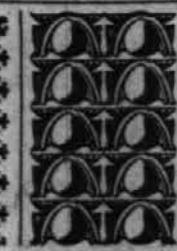
MOŽJE IN MATERIJAL V TUNIZIJU

skrčiti svoje standarde življenga. Mi vsi moremo imeti vsega zadosti, ako ne skušamo dobiti preveč." In predsednik je dal: "Mi šele sedaj začenjamо čutiti krute posledice totalne vojne. Možje, srečni s svojimi družinami, morajo zapustiti primerne in dobro plačane službe, da postanejo vojaki za \$600 na leto ob le skromnih dodatkih za žene in otroke, ki so od njih odvisni. Mi, ki ostajamo v civilnem življaju, da produciramo živež in zaloge za nje in neskrčljiv minimum za same sebe, se ne smemo kregati med seboj v praznem prizadevanju, da bi ohranili, ali celo izboljšali svoj položaj na račun drugih."

V močvirjih Tunizije in Novi Guinei bo to odmevalo kot nekaj pametnega. Morda bo odmevalo kot nekaj pametnega tukaj doma.

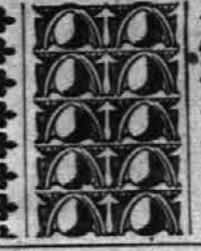
Gray Hair? NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR

Free

Hlapec Jan

Stijn Streuvels

Moral se je šele domisiliti, da je bila to ona, Vina, Vina od takrat, ko mu je bila še tuja. Zdaj so bile njegove in njene misli eno. Ni si je upal prosiči denarja za nove gnojne vile; na starih se je bil danes odložil rogelj.

"Kaj bo iz tega? Zakaj se nam zdaj ne nadno tako slabo godi?" se je izprševal. Globoko je vdihnil in legel.

Zdaj ji je bilo že žal, da ga je vznemirila. Kakor plašen otrok se je ustrašil nepričakovanih, hudih vesti. Njegovo stanje je vzbujalo njeni sočutje. Svetovati ji ni mogel; vedela je, da ne najde pri njem nič pomoci. A morala se je brezpogojno izgovoriti. Zdaj ko sta skupno neprehenoma premevala morečo zadevo, bo obema odleglo. Razumela se bosta s pogledom in drug drugemu brala skrb z obraza.

To je bila prva nemirna noč, ki jo je Jan klub utrujenosti prebil brez spanca. Zadrževal je sapo, da bi potlačil svoje vzduhe, in se ni upal premakniti svojih drhtečih rok.

Naslednji dan ni mogel več vzdržati; stanje je bilo neznosno in zahteval je pojasnila:

"In 500 frankov, ki si jih imela, Vina?"

"Skopneli so, mož, skopneli ko sneg! Vse dni sva denar izdajala, a kar pridobiva, je bore malo. Deljava kar naprej," je pristavila, da bi vzela svojim besedam gremkobo, "še malo morava vzdržati; najini otroci rastjo!"

To razodetje je bilo zanj hud udarec. Menil je, da sta bogata in podpta z njeno doto. Ne da bi kdaj kaj odvrnil, je jedel in živel in veselo delal v trdni veri, da skrbi z delom svojih rok za življene vseh in da je bogat in imovit. Zdaj mu je pogum upadel in stal je pred grozečo stisko, ne da bi vedel za izhod. Njegove misli so bile prevrnjene. Drhel je kakor bolnik.

Vina mu je dala denar za nove vile; že zgodaj sta odšla na krompirišče. Jesenski oblaki so se težko gnali po zraku in vse poletno veselje je na mah izginilo. Vina je prinesla košare. Otroci so tekli za njo. Najmanjše, ki niso mogli ostati doma, je pripeljala v ročnem vozičku s seboj. Polozila jih je v kotlinico blizu kraja, kjer je moral delati. Tam so se lahko valjali.

Vina je sklonjena stopala in odstranjeval krompirjevino. Kjer je pobrala, je Jan zabadal vile v zemljo. Brazde so se odpirale in gomolji so se katalili na dan in se bleščali kakor krogle iz rdečega zlata. Najstarejša dva sta pomagala Vini pobrati krompir v košare. Jan je delal kakor stroj; visoko je vzdigoval vile in jih krepko zasajal v grudasto zemljo. Medtem pa mu je šumelo včerajšnje vznemirjenje po glavi in vse besede, ki sta jih govorila ob tistem večeru, so mu spet prihajale na um. Uboštva ni poznal; poprej, ko je služil pri kmetu, ga je videl samo pri potepuhih, ki so beračili za jed in prenočišče v skedenju. Pomislil je, da bo nemara tudi sam moral nekoč zapustiti svojo dedino; klatil se bo z ženo in otroki zdaj sem zdaj tja in bo živel vel milih darov, ki jim jih bodo ljudje dajali kje z hrbotom. Da bi utegnilo priti tako daleč, si ni upal nikdar misliti. Bilo ga je groza. Jeza je vstajala v njem; zvrečal je vso krvido nase, na Vino, na otroke, na zemljo in na delo, ki ga je opravljalo, in

(Dalje prih.)

nazadnje na vse, kar je živilo okoli njega. Drobčeno iskrlico sreče, ki mu je bila dodeljena zadnje čase, je sprejel, ne da bi kaj dvomil o stanovitnosti svojega miru. Tudi to občutje se mu je zdaj rušilo in se umikalo strahu pred prihajajočim, na kar je moral čakati, kako se bo izteklo.

"Moj Bog, kako neki dela Dolf in toliko drugih ljudi, ki se ob nedeljah zabavajo in zvez brez skrbi in brez strahu?"

Razloga, zakaj je zaslužil tako usodo, ni našel in ni vedel, kje leži krvda. Zdelo se mu je, da je vse naporno delo prineslo samo prekletstvo in da nima smisla ubijati se, če ni iz vsega nič. Te misli so se mu nerazločno pojavljale v možganih, ne da bi se trdno izoblikoval. Cutil jih je samo kakor sive oblake, ki so meglili njegove čute. Vsako pot, ko je izkopal vrsto, je plazeč se po zemlji pomagal pobirati krompir z rokami. In videl je, da povsod leže številni gomolji, ki so bili veliki in debeli.

"Vina, delaj naprej," je godrnjal nejevoljno, ko je žena spet pogledala k otrokom pozneje, ko je Jan zamišljen pobesil vile, je dejala:

"Jan, če se bova podviza, bova do večera končala prvi kos."

Tako sta se opominjala in se kar naprej spodbujala k delu brez oddih.

Blizu njiju so se igrali otroci. Iz suhe krompirjevine so napravili grmado in jo zanetili, da se jim dim v debelih kolobarjih vlekel čez polje. Najmlajšim je bilo v dimu neprijetno in ker si niso mogli pomagati, so zaceli vptiti. Spalne čepice so jim visele postrani na glavi in obrazu so jim bili umazani. V svoji nemoči so nebogljeno iztezali ročice po materi.

Na sosednjem zemljišču je stala Vorsterjeva vprega in Dolf je podoraval krompir. Prihajal je vedno do mesta, kjer je delal Jan, in se potem spet vračal na drugo stran do jeliš ob potoku. Delal je zložno, hacal za vprego in zdaj pa zdaj zavpil konjem: "Hi!" ali "Hajd!" Vsako pot, preden se je obrnil, je moral kaj veselega reči. Ko se je spet približal, je pogledal Jana, ki je vihtel vile in ril po zemlji in imel ob sebi Vino s polnim gnezdom otrok.

"Hola, tovariš, lepo je biti poročen, kaj? Potem imaš zmeraj ljudi pri roki, da ti pomagajo!"

Jan se je naglo zganil in dvignil glavo in obe roki z naširoko razprtimi prsti, to je bilo znamenje, s katerim je smehljaje se pokazal, kako lepo je. Pa je isti trenotek začutil kakor oster vhudljaj nejevoljo in globoko zavist do hlapca, ki je tako brezskrbno opravljalo delo tujih ljudi in mu ni bilo treba skrbeti zase. Ves ljubi božji dan ni imel drugega dela, kakor da je vodil konje, in že od ranega jutra je lahko kazal zadovoljen obraz in bil vesel. V Janu se je spet prebudila stara strast do konj in ljubezen do debelih, oblih, jedrih teles z blestečo se dlako. Videl jih je pred seboj, kako so dobro rejeni in kako vlečejo težki plug — in yse življene, ki ga je živel kot brezskrben hlapec, še spet ozivel v njem. Debla, katera je zdaj moral vsa opravljati sam z roko, je takrat zaničeval, češ, da so ženska; s takim delom človek kar nikamor ne pride. Ni se mogel znebiti nejevolje in hrenenja po svojem prejšnjem delu

(Dalje prih.)

4 DO 5 MESECEV POTREBUJEJO, DA UTRDIJO EVROPO

(Nadaljevanje z 1. strani)

vsak poizkus zavezniškega vpada na kontinent.

Med tem časom pa bodo vrgli vse svoje sile v poletnih mesecih proti Rusom, katere hočejo v letosnjem poletju uničiti za vsako ceno, omenjajo poročila. Proti Rusom, če ne bo šlo drugače bodo uporabili celo strupene pline, napovedujejo. Ko bodo Ruse uničili, da jih ti ne bodo v stanu več ogrožati na vzhodu, bodo držali le utrjeno črto na vzhodu, z drugimi silami pa bodo branili zapad pred aviozijo. Med tem bodo stalno nadaljevali kampanjo s submarini proti zavezniški plivbi. Na ta način upajo nemški poveleniki vojno zavleči še leta in leta ter pričakujejo, da se bodo zavezniški naveličali vojne in da bodo z njimi radi sklenili pogojni mir.

To so torej najnovejši nemški načrti. Kako bodo izpadli ne more soditi še nihče. Nemci res niso slabii strategi, ampak kaki nedosegljivi vsevedenje pa tudi niso. Pri Rusih, kakor pri zavezniških so se dosedaj temeljito uračunali, pa se bodo tudi v teh svojih no-

vih načrtih. Še niso proti zavezniškom uspeli dosedaj, ko so bili sami na vso moč oboroženi in v premoci proti njim, bodo še toliko manj zdaj, ko se je tehnika preobesila v dobro zavezniškov.

— Mexico City, Mehika. — V tukajšnji bolnišnicni je šlo na gladovno stavko okrog 800 bolnikov, radi slabe hrane, ki jo prejemajo v bolnici. Kaj bodo oblasti in vodstvo bolnišnice ukrenilo še ni znano.

V blag spomin DRUGE OBLETNICE

kar nas je za vedno zapustil dragi sin, oz. brat

STANLEY JAEGER,

ki je preminil 14. aprila 1941.

Žalostni in dolgi so dnevi, odkar si se ločili od nas in nas zapustili, ljudi sin in brat, toda v tolažno nam je ostalo upanje, da se zopeč vidimo. Počivaj v miru božjem.

Zaluoči ostali:

FRANK in ANNA JAEGER, starši; FRANK, JR. brat; ANNA PACHAK in MARY PUGEL, sestri.

Pueblo, Colo., v aprilu 1943.

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

ki se dobe v naši Knjigarni

KRIŠTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.

KAKO SEM UBILA SVOJEGA OTROKA, spisal Pierre L'Ermitte. Trdo večjana knjiga \$1.25

KLEOPATRA, R. Haggard. — Zgodba o kraljevskem Egipčanu Harmakisu, njegovem padcu in maščevanju. Zelo napeta povest iz časa Kleopatre. Brošura 290 strani \$1.00

KAZAN, volčji pes, J. O. Curwood. Roman iz kanadskega življenja. Brošura 196 strani 75c

KRIŽEM PO JUTROVEM, Potočki in povesti s slikami. Izdala Cirilova knjižnica. Brošura 158 strani 60c

KRUH, povest iz Slovenske krainje 51.00

KRVAVE ZARJE, zanimiv roman iz mehiškega življenja. 55c

LJUBEZEN IN DOLŽNOST, zanimiv povest iz življenja francoskega naroda 65c

MRTVI GOSTAČ, povest iz življene bogate neveste 35c

K narodilu je pridjeti potrebni znesek v Money odru, ali čeku in nasloviti na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

MALI LORD, F. H. Burnett. Trdovezana 195 strani. Povest slike, kaka dober otrok gane in omrežja zakrnjeno srce starega odjednega čudaka. Povest je pisana v tako priljubnem tonu, da bi jo brali kar naprej.

MENCINGERJEV ZBRANI SPISI, povesti in novele, zelo zanimive 50c

MISTERIJA, G. LeRouge. Brošura 178 str. Zelo napet roman v katerem se splošno zanimivo potovanje in strašnih dogodkov na potovanju 50c

MOJE DOGOVIDŠČINE, Blaž Junko, zanimivo pripovedovanje slovenskega burkeža 55c

MRTVO MESTO, spisal Georges Podenbach, mehkovezana knjiga z 94 strani 60c

MOŽ V SIVI SUKNJI, B. Orczy. Brošura 223 str. Roman iz Napoleoneve dobe. Vse skozi napet in zanimiv 85c

MRTVI GOSTAČ, povest iz življene bogate neveste 35c

In THE PAST 14 MONTHS THOUSANDS OF RED CROSS VOLUNTEERS MADE \$20,000,000 (ESTIMATED) SURGICAL DRESSINGS FOR THE ARMED FORCES AND UNITED NATIONS!

THE BLOOD PLASMA PROGRAM DEVELOPED WITH THE AMERICAN RED CROSS IS ONE OF THE GREATEST SINGLE ADVANCES IN MODERN MEDICINE IN THE PAST CENTURY!

THE INTERNATIONAL RED CROSS KEEPS OPEN TWO-WAY COMMUNICATION BETWEEN AMERICAN FIGHTING MEN IN PRISON CAMPS AND THEIR LOVED ONES AT HOME.

Admiral Ross T. McIntire, Surgeon General of the Navy

IN THE PAST 14 MONTHS THOUSANDS OF RED CROSS VOLUNTEERS MADE \$20,000,000 (ESTIMATED) SURGICAL DRESSINGS FOR THE ARMED FORCES AND UNITED NATIONS!

THE BLOOD PLASMA PROGRAM DEVELOPED WITH THE AMERICAN RED CROSS IS ONE OF THE GREATEST SINGLE ADVANCES IN MODERN MEDICINE IN THE PAST CENTURY!

THE INTERNATIONAL RED CROSS KEEPS OPEN TWO-WAY COMMUNICATION BETWEEN AMERICAN FIGHTING MEN IN PRISON CAMPS AND THEIR LOVED ONES AT HOME.

Admiral Ross T. McIntire, Surgeon General of the Navy

IN THE PAST 14 MONTHS THOUSANDS OF RED CROSS VOLUNTEERS MADE \$20,000,000 (ESTIMATED) SURGICAL DRESSINGS FOR THE ARMED FORCES AND UNITED NATIONS!

THE BLOOD PLASMA PROGRAM DEVELOPED WITH THE AMERICAN RED CROSS IS ONE OF THE GREATEST SINGLE ADVANCES IN MODERN MEDICINE IN THE PAST CENTURY!

THE INTERNATIONAL RED CROSS KEEPS OPEN TWO-WAY COMMUNICATION BETWEEN AMERICAN FIGHTING MEN IN PRISON CAMPS AND THEIR LOVED ONES AT HOME.

Admiral Ross T. McIntire, Surgeon General of the Navy

IN THE PAST 14 MONTHS THOUSANDS OF RED CROSS VOLUNTEERS MADE \$20,000,000 (ESTIMATED) SURGICAL DRESSINGS FOR THE ARMED FORCES AND UNITED NATIONS!

THE BLOOD PLASMA PROGRAM DEVELOPED WITH THE AMERICAN RED CROSS IS ONE OF THE GREATEST SINGLE ADVANCES IN MODERN MEDICINE IN THE PAST CENTURY!

THE INTERNATIONAL RED CROSS KEEPS OPEN TWO-WAY COMMUNICATION BETWEEN AMERICAN FIGHTING MEN IN PRISON CAMPS AND THEIR LOVED ONES AT HOME.

Admiral Ross T. McIntire, Surgeon General of the Navy

J. M. Trunk
Komunizem je hudo grd koštrun.
(Dalje)

Ampak taki so bili tisti trasti Rusi! Počasi, ne lučaj kamnov!

Ni še dolgo od tega, ko so slovenski "partizani", in vsaj partizani so na silno dchrem glasu tu v Ameriki med nekim Slovenci, prišli na poseb slovenskih sester. Saj niste koštruni. Sestre delajo za "božjion". zbirajo in zbirajo pri lastnem pomanjkanju, da bi pomagale . . . nekaj morajo nabrat, da morejo pomagati, pa so prišli "partizani" in počitali najprej, kar se je dalo pobrati. Pa dobro, porečete, ker tudi partizani morajo pri nečem živeti. Ampak ko so pobrali do zadnje dlake, niso odšli in pustili sestram prazno poslopje. Kaj še? Tu pridevemo na nrau nekaj teh "partizanov". Izpraznjeno poslopje so začali!

To je le en slučaj, ki se je dogodil, pa pove dosti, ako kdo hoče komunizem in še nekaj pravilno razumeti.

So krogi, ki so izraziti komunisti, kjer še ni prišlo do del